

Kolegium Redakcyjne

Ks. dr ZYGMUNT CZAJA (Redaktor Naczelny), ks. dr ANTONI KŁOSKA,
ks. dr MARIUSZ KOŁACIŃSKI, ks. dr ZDZISŁAW KROPLEWSKI,
ks. dr EDWARD SIENKIEWICZ, ks. dr MAREK ŻEJMO

Recenzenci numeru:

Ks. prof. dr hab. JANUSZ CZERSKI
Ks. prof. dr hab. WOJCIECH GÓRALSKI
Ks. prof. dr hab. PIOTR JASKÓŁA
Ks. prof. dr hab. STANISŁAW KULPACZYŃSKI
Ks. prof. dr hab. IRENEUSZ MROCZKOWSKI
Ks. prof. dr hab. WINCENTY MYSZOR
Ks. prof. dr hab. MARIAN RUSECKI
Ks. prof. dr hab. IRENEUSZ WERBIŃSKI
Ks. prof. dr hab. TADEUSZ ZASĘPA

Redakcja techniczna, skład, łamanie
Jarosław Sawka

Adres redakcji: Wyższe Seminarium Duchowne
ul. Seminaryjna 2
75-950 Koszalin
faks 094/342-29-61
telefon 094/342-54-77

SPIS TREŚCI

Ks. BISKUP SENIOR IGNACY JEŻ
Refleksje biskupa seniora diecezji koszalińsko-koło-brzeskiej na temat trzydzie-
stolecia jej istnienia 7

TEOLOGIA SYSTEMATYCZNA

Ks. JANUSZ BUJAK
Eklezjologia trynitarno-eucharystyczna w dokumentach Międzynarodowej Komi-
sji Mieszanej do dialogu teologicznego między Kościołem katolickim a Ko-
ściołem prawosławnym 17

ZBIGNIEW DANIELEWICZ
Elementy typologii paruzji Chrystusa w myśl współczesnych teologów katolic-
kich 35

Ks. MARIUSZ KOŁACIŃSKI
W poszukiwaniu sensu moralnej odpowiedzialności 51

Ks. JACEK POPLAWSKI
W stronę paschalnej antropologii. Wydarzenie paschalne jako wyzwanie dla filo-
zofii i teologii 71

Ks. ADAM RYBICKI
Rola pracy i wypoczynku w duchowości chrześcijańskiej w ujęciu biskupa Cze-
sława Domina (1929-1996) 89

Ks. EDWARD SIENKIEWICZ
Naród w perspektywie wiary w nauczaniu Prymasa Tysiąclecia 101

Ks. WOJCIECH WÓJTOWICZ
Interpretacja rzeczywistości wiary w refleksji teologicznej kardynała Józefa Rat-
zingera 115

TEOLOGIA BIBLIJNA, PATRYSTYCZNA I HISTORYCZNA

ZENON KACHNICZ
Ks. ppłk Józef Wrycza i Tajna Organizacja Wojskowa „Gryf Pomorski” 137

Ks. JANUSZ LEMAŃSKI
Opowiadanie o Arce (1 Sm 4-7; 2 Sm 6) jako klucz hermeneutyczny do teologii
Księgi Samuela? 147

Ks. STANISŁAW ORMANTY
Elementy antropologii w orędziu ewangelijnym Jezusa 169

Ks. TOMASZ SZUGALSKI
Uposażenie proboszcza pilskiego w XVI-XVIII wieku 183

TEOLOGIA PRAKTYCZNA I KANONICZNA

Ks. ZYGMUNT CZAJA	
Wychowawcza obecność sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie	195
Ks. KAZIMIERZ DULLAK	
Realizacja zadań w dziedzinie spraw <i>super rato</i> przez Sąd Biskupi w Koszalinie	215
Ks. ROBERT GRUSZOWSKI	
Parafialne Rady Duszpasterskie w prawie partykularnym i praktyce duszpasterskiej diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej	241
Ks. DARIUSZ JASTRZĄB	
Znak czasu – „ponowożytność”	255
Ks. JAROSŁAW KODZIA	
Kongregacje dekanalne w świetle Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1917 r. i 1983 r. oraz I Synodu Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej	267
Ks. ZDZISŁAW KROPLEWSKI	
Rola czynnika afektywnego w rozumowaniu religijnym w aspekcie racjonalności ...	283
MIROŚLAWA MANIKOWSKA	
Patriotyzm w ujęciu księdza doktora Bolesława Domańskiego (1872–1939)	303
Ks. RYSZARD RYNGWELSKI	
Działalność Wydziału Katechetycznego Kurii Biskupiej w Koszalinie w okresie 30 lat istnienia Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej	313
Ks. MAREK STĘPNIAK	
Rola szkoły w procesie wychowania w nauczaniu kardynała Stefana Wyszyńskiego	325
PROF. MIKOŁAJ ZYMONIJA, MIROŚLAWA LANDOWSKA	
Teoretyczne podejście do celów recepcji tekstu duchownego w procesie nauczania języka obcego	335
PROF. MIKOŁAJ ZYMONIJA, Ks. ROMUALD JANKIEWICZ	
Uwagi na temat historii Ukraińskiej Cerkwi Greckokatolickiej: aspekty interkulturowe	345

REFLEKSJE BISKUPA SENIORA DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ NA TEMAT TRZYDZIESTOLECIA JEJ ISTNIENIA

W roku 1960 – Ojciec św. Jan XXIII mianował mnie biskupem pomocniczym archidiecezji gnieźnieńskiej z przeznaczeniem do pracy u boku ks. Biskupa Wilhelma Pluty ordynariusza w Gorzowie Wielkopolskim. Teren ordynariatu gorzowskiego, jak na warunki europejskie, był olbrzymi: obejmował jedną siódmą kraju, co przy ówczesnym stanie dróg i posiadaniu bardzo mało sprawnych w tamtych czasach pojazdów mechanicznych, pomijając już inne względy, ogromnie utrudniało wykonywanie obowiązków trzem biskupom działającym na tym terenie. W tych warunkach wypadło mi pracować 12 lat.

O podziale tego terenu „po cichu” mówiło się bardzo często, ale o jego dokonaniu w ówczesnie panującym systemie nie można było nawet myśleć. Ale jednak, jak mówi przysłowie naszych zachodnich sąsiadów: „Boże młyny miały powoli, ale skutecznie”. I tak po zawarciu układu między PRL a NRF mógł Ojciec św. Paweł VI wydać bullę „Episcoporum Poloniae coetus”, która poprzez utworzenie nowych diecezji, wśród których znalazła się również diecezja koszalińsko-kołobrzescka, była uznaniem przez Stolicę Apostolską granicy na Odrze i Nysie, o co tak bardzo zabiegał rząd PRL.

Bulla papieska określała granice diecezji i oddawała opiece pasterskiej biskupa wiernych, mieszkających na jej terenie, oraz przypisywała (inkardynowała) tej diecezji księży, którzy na tym terenie aktualnie pracowali. Biskupem nowej diecezji z siedzibą w Koszalinie został dotychczasowy biskup sufragan z Gorzowa Wielkopolskiego, a więc pracujący na tym terenie już 12 lat, dzięki czemu znał teren, znał warunki, w jakich żyją na nim ludzie, a przede wszystkim znał dobrze księży, co było czynnikiem bardzo pozytywnym w momencie rozpoczęcia jego działalności.

Teren diecezji, gdy idzie o jego wielkość, wyznaczony przez bullę papieską, stawia ją na trzecim miejscu wśród diecezji polskich, przy stosunkowo niskiej gęstości zaludnienia, przy względnie małej ilości księży, małej ilości istniejących parafii, a równocześnie dużej ilości kościołów, zwanych filialnymi, przejętych dla obsługi religijnej wiernych. Wszystkie te dane statystyczne musiały brać pod uwagę biskup rozpoczynający organizację życia kościelnego nowej diecezji. Za podstawową komórkę działania w życiu religijnym uważana jest